

РЕШЕНИЕ

№ 11461

гр. София, 03.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 73 състав,
в публично заседание на 19.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елеонора Попова

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **11684** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145– 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 26, ал. 4 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя (ЗГВРСНР).

Образувано е по жалба на С. Г. С., ЕГН- [ЕГН], чрез адв. Р. Д., срещу Разпореждане № 4504-40-70/10.10.2024 г., издадено от Директора на Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ при ТП на НОИ С.- град, с което на основание чл.26, ал.3, вр. чл.25 от ЗГВРСНР е отказано изплащане на гарантирано вземане на С. Г. С.. Релевират се доводи, че обжалваното разпореждане е неправилно и постановено в нарушение на закона. Изтъква се, че жалбоподателят не е уведомен за вписване на решението за обявяване на дружеството в несъстоятелност. В законовоустановения срок /15.05.2024 г.- 15.08.2024 г./ С. бил в обективна невъзможност да депозира заявление за получаване на гарантирано вземане поради влошено здравословно състояние- тежко психично състояние, което наложило и лечението му в психиатрично заведение /от 09.08.2024 г./, с диагноза F 23.1 Остро полиморфно психотично разстройство с шизофренни симптоми, за което прилага медицински документи. Психичните му проблеми датирали от месец декември 2023 г. Сочи, че едва в периода на лечението 17.09.2024 г.- 29.10.2024 г. започнал да осъзнава състоянието и в този период разбрал от свои бивши колеги от А. корпорация АД, че те са подали заявление- декларация за получаване на неплатените им възнаграждения. Твърди, че до този момент нямал такава информация. Моли съда да приеме, че С. е

бил в обективна невъзможност в периода 15.05.2024 г.– 15.08.2024 г. да депозира в срок искане за отпускане на гарантирано вземане. Претендира отмяна на оспорвания акт.

В съдебно заседание жалбоподателят чрез процесуалния си представител поддържа жалбата и моли съда да я уважи. Претендира разноски, съгласно списък.

Ответникът– Директор на Фонд „Гарантиране на вземанията на работниците и служителите“ при НОИ, чрез процесуален представител оспорва жалбата и моли съда да я остави без уважение, тъй като срокът е преклузивен. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, като обсъди изложените в жалбата доводи и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

С Решение № 690 от 14.05.2024 г. на Софийски градски съд, по т.д. № 20221100902311/2022 г., е открито производство по несъстоятелност на „АВТОМОТОР КОРПОРАЦИЯ“ АД, вписано в ТРРЮЛНЦ на 15.05.2024г.

Със Заявление- декларация с вх. № 4502-21- 450 от 24.09.2024 г. от С. Г. С., ЕГН-[ЕГН], с адрес: [населено място] - ПК 1336, [жк], [жилищен адрес] с прекратено трудово правоотношение, считано от 01.08.2022 г. с „АВТОМОТОР КОРПОРАЦИЯ“ АД, ЕИК[ЕИК] /дружество с открито производство по несъстоятелност, вписано в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ) на 15.05.2024 г./, поискал да му бъде отпуснато гарантирано вземане /ГВ/, с приложени документи.

С оспорваното в настоящото производство Разпореждане № 4504-40-70/10.10.2024 г., издадено от Директора на Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ при ТП на НОИ С.- град, на основание чл.26, ал.3, вр. чл.25 от ЗГВРСНР е отказано изплащане на гарантирано вземане на С. Г. С.. Актът е мотивиран с това, че при проверка в ТРРЮЛНЦ е установено, че Решение № 690 от 14.05.2024 г. на Софийски градски съд, по т.д. № 20221100902311/2022 г., с което е открито производство по несъстоятелност на „АВТОМОТОР КОРПОРАЦИЯ“ АД, е вписано в ТРРЮЛНЦ на 15.05.2024 г. Тримесечният срок по чл. 25 от ЗГВРСНР за подаване на заявление- декларация за отпускане на гарантирани вземания на работниците и служителите е започнал да тече от датата на вписване на съдебното решение в ТРРЮЛНЦ - 15.05.2024 г. и е изтекъл на 15.08.2024 г., а заявлението-декларация за отпускане на гарантирано вземане е подадено от С. Г. С. в ТП на НОИ С.-град на 24.09.2024 г., т.е. извън уредения в закона преклузивен срок.

По делото са приобщени приложените в административната преписка писмени доказателства- Заповед №2/16.06.2020 г. Решение №690/14.05.2024 г., по търговско дело №2311/2022 г. на СГС; КП №КГ-5-21-01606032/12.06.2024 г.; Справка за начислени, изплатени и дължими възнаграждения за периода от 01.06.2022 г. до напускане на лицето, фишове за начислени трудови възнаграждения за периода от м. юни до м. юли 2022 г.; Справка за размера на начислените, но неизплатени трудови възнаграждения и парични обезщетения, дължими от работодателя по КТ и други нормативни актове; справка за IBAN на клиент Банка ДСК- АД, актуално състояние на А. корпорация; Справка от НОИ, Регистър на трудовите договори, Актуално състояние на всички трудови договори на С. Г. С.; Справка от НОИ за обезщетения за безработица. Приети като писмени доказателства са и приложените от жалбоподателя документи- Медицинско удостоверение из №672/09.08.2024 г. от „Център за психично здраве- София“ ЕООД, видно от което С. С. е бил на лечение в ЦПЗ- С. от 09.08.2024

г. до 11.09.2024 г., с диагноза F 23.1; Медицинско удостоверение из №792/18.11.2024 г. от „Център за психично здраве- София“ ЕООД, видно от която С. С. е бил на лечение в ЦПЗ- С. от 17.09.2024 г. до 29.10.2024 г., с диагноза F 23.1.; Епикриза от ЦПЗ- С., видно от която С. С. е с окончателна диагноза: F 23.1. Остро полиморфно психотично разстройство с шизофренни симптоми. Алкохолна събуслвленост, постъпил на 17.09.2024 г., изписан на 29.10.2024 г. Служебно изискани и приети по делото са и оригинала на Разпореждане №4504-40-70/10.10.2024 г., и деловодна справка, с оглед установяване точния номер на оспорвания акт.

По делото се събраха и гласни доказателствени средства, чрез разпит в качеството на свидетел на Р. Г. С. /брат на жалбоподателя/. В показанията си същият сочи, че жалбоподателят имал психически проблеми от края на 2023 г., като в началото на 2024 г. имал видимо неадекватно състояние, а от юни и юли 2024 г. нещата били доста нетърпими и се наложило да се лекува в болница. Според свидетеля, жалбоподателят постъпил в болница на 9 август, на 14 септември го изписали и продължил един месец лечение, след това през две седмици ходили до края на годината. Твърди, че разбрали от техен колега, че „А.“ е в несъстоятелност едва след като брат му излязъл от болницата.

Съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в срок, срещу подлежащ на обжалване акт, от лице, за което той е неблагоприятен, поради което е допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съдът проверява законосъобразността на оспорения акт към момента на издаването му на всички основания по чл. 146 от АПК, без да се ограничава само с тези, посочени от жалбоподателя /чл. 168, чл. 142 АПК/.

Оспореното разпореждане е издадено от В. Б.- директор на ФГВРС, поради което съдът приема, че оспореният акт е издаден от компетентен орган. Същото е издадено в писмена форма, съдържа изискуемите специални реквизити по чл. 10, ал. 3 от Наредбата, като не се констатира пороци във формата, нито допуснати съществени процесуални нарушения.

По приложението на материалния закон:

Гарантирани вземания на работниците и служителите по смисъла на ЗГВРСНР са начислени и неизплатени трудови възнаграждения, дължими по индивидуални и колективни трудови договори, както и парични обезщетения, дължими от работодателя по силата на нормативен акт– чл. 3 ЗГВРСНР. Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 1 ЗГВРСНР гарантираното вземане се изплаща на правоимащия работник или служител въз основа на издадено разпореждане от директора на фонда.

Съгласно чл. 6 от ЗГВРСНР, субективното право на гарантирани вземания за работниците и служителите възниква от датата на вписване в търговския регистър на съдебното решение за откриване на производство по несъстоятелност, за откриване на производство по несъстоятелност с едновременно обявяване в несъстоятелност или за откриване на производство по несъстоятелност, постановяване на прекратяване на дейността на предприятието, обявяване на длъжника в несъстоятелност и спиране на производството, поради недостатъчност на имуществото за покриване на разноските по производството. Според чл. 4, ал. 1 от ЗГВРСНР, за да е от категорията на правоимащите лицето трябва да е било в трудово правоотношение с работодател, по отношение на който да е открито производство по несъстоятелност независимо от срока му и от продължителността на работното време.

Правото на гарантирано вземане се упражнява по реда на чл. 25 от ЗГВРСНР, според който гарантираните вземания се отпускат въз основа на заявление-декларация по образец, подадена от работника или служителя до ТП на НОИ по седалището на работодателя в тримесечен срок от датата на вписване на решението по чл. 6 или от датата на информиране на работниците и служителите от българския работодател за обстоятелството, че е открито производство по несъстоятелност по реда на законодателството на другата държава.

Процедурата по изплащане на гарантираните вземания е нормативно уредена в Глава четвърта на ЗГВРСНР, а редът и начинът за информиране на работниците и служителите, както и за отпускането и изплащането на гарантираните вземания, се уреждат с наредба на Министерския съвет (чл. 29 ЗГВРСНР), а именно Наредба за реда и начина за информиране на работниците и служителите и за отпускане и изплащане на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя (НРНИРСОИГВНР, Наредбата).

Съгласно чл. 8, ал. 1 от Наредбата, към заявлението- декларация се прилага и справка по чл. 4 от същата, която е по образец съгласно приложение № 1 и се изготвя от работодателя. По силата на чл. 5, ал. 1 от Наредбата, контролните органи на НОИ извършват проверки по реда на Инструкция № 1/03.04.2015 г. за реда и начина за осъществяване на контролно-ревизионната дейност от контролните органи на НОИ при работодателя относно изготвените справки, за което се съставя констативен протокол, като към последния се прилагат изготвените от работодателя справки. При тази правна рамка е видно, че изготвените справки по чл. 4 от Наредбата задължително се проверяват от контролните органи на НОИ с проверка на работодателя. В случая е извършена проверка, за което е изготвен Констативен протокол № КГ-5-21- 01606032/12.06.2024 г.

По делото не е спорно, че жалбоподателят е работил на длъжността "Автотенекеджия" при работодателя „Автомотор Корпорация“ АД, в периода от 17.07.2020 г. до 01.08.2022г., за което са приложени доказателства.

Безспорно, с Решение № 690 от 14.05.2024 г. на Софийски градски съд, по т.д. № 20221100902311/2022 г., е открито производство по несъстоятелност на „АВТОМОТОР КОРПОРАЦИЯ“ АД, вписано в ТРРЮЛНЦ на 15.05.2024 г.

Не е спорно, че не е налице изплащане по реда на Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя /ЗГВРСНР/ на жалбоподателя на посочените в справката трудови възнаграждения и парични обезщетения, дължими по КТ.

Жалбоподателят не оспорва факта, че към момента на подаване на заявлението-декларация /24.09.2024 г./ срокът е изтекъл /до 15.08.2024 г./.

Безпротиворечива е практиката и на върховната инстанция, че срокът по чл.25 ЗГВРСНР, а именно тримесечният, считано от датата на вписване на решението по чл. 6 в ТРРЮЛНЦ е преклузивен и упражняването на субективното материално право на гарантирано вземане след изтичането му води до погасяване на това право. Във връзка с довода на жалбоподателя, следва да се подчертае, че липсата на уведомяване в случая е ирелевантно обстоятелство, тъй като законодателят е определил изрично началния срок- от вписване на решението в ТРРЮЛНЦ. Алтернативната хипотеза на чл.25 ЗГВРСНР, в която е визирано „или от датата на информиране на работниците и служителите от българския работодател за обстоятелството, че е открито производство по несъстоятелност по реда на законодателството на другата държава“ е

неприложима в процесния казус именно с оглед на това, че производството по несъстоятелност е открито по законодателството на Р България, а не на друга държава. В този ред на изложение, липсата на доказателства относно изпълнение от страна на работодателя на задължението, произтичащо от чл. 3, ал. 1 НРИРСОИГВНР, а именно „В 14- дневен срок от вписване на съдебното решение по чл. 6 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя (ЗГВРСНР) в търговския регистър работодателят е длъжен да информира работниците и служителите си за датата на вписването и за реда за получаване на гарантираните вземания по ЗГВРСНР“, е без правно значение за спора, тъй като законодателят е обвързал възникването на субективното право на гарантирано вземане по ЗГВРСНР с друг начален момент, конкретно- датата на вписване в търговския регистър на решението по чл. 630 и чл. 632, ал. 1 ТЗ. Неизпълнението на задължението по чл. 3, ал. 1 от НРИРСОИГВНР може да доведе до ангажиране на административнонаказателната отговорност на работодателя или виновното длъжностно лице по чл. 31 ЗГВРСНР, във връзка с чл. 6 от ЗАНН /възприето единно в съдебната практика на ВАС/. Следователно, регламентираните отношения в ЗГВРСНР, изключват възможност в конкретния спор да е търсимо нарушение на принципа на последователност и предвидимост, заложи в чл. 13 и чл. 12, ал. 1 АПК. Разпореждането не противоречи на решението от 25 юли 2018 г. по дело С-338/2017 г., а срокът по чл. 25 ЗГВРСНР е удължен – тримесечен, с изм. на ДВ бр. 102 от 2017 г., в сила от 22.12.2017 г., спрямо двумесечния до посоченото изменение на закона /а до 01.10.2013 г.– 30 дневен/.

Настоящият съдебен състав обаче приема доводите на жалбоподателя, че пропускането на определения от закона срок се дължи не на бездействието му, а на пречки от обективен характер, обусловени от здравословното му състояние през релевантния тримесечен срок- от 15.05.2024 г. до 15.08.2024 г.. Ангажираните в хода на съдебното производство официални писмени документи, ползващите с материална доказателствена сила, неоспорени от ответника, безпротиворечиво сочат, че жалбоподателят С. Г. е диагностициран с „Остро полиморфно психотично разстройство с шизофренни симптоми. Алкохолна съобусловеност“ /F 23.1./. Видно от Медицинско удостоверение из №792/18.11.2024 г. от „Център за психично здраве-София“ ЕООД, С. С. е бил на лечение в ЦПЗ- С. от 17.09.2024 г. до 29.10.2024 г., с диагноза F 23.1. В приетата по делото Епикриза от ЦПЗ е посочено, че С. е постъпил на 17.09.2024 г., изписан на 29.10.2024 г., но заболяването му датира от преди това. По данни на брат му „Последният особен случай е от декември 2023 г. когато говори много, вкл. неверни и абсурдни неща. Твърдял, че го преследват, Камерите на работата го следят и предават на групировките, тръгнал да чупи камерите и брат му го изгонил. От около юни месец 2024 г. започнал да става неспокоен, не спи, казвал, че всички му пречат, казвал, че го следят, искат да му направят нещо лошо, заключвал се в стаята на майка си, не излизал...“. Посочено е още, че по повод агресия е лекуван в отделение от затворен тип до овладяване на психозата. В подкрепа на последното е прието по делото Медицинско удостоверение из №672/09.08.2024 г. от „Център за психично здраве- София“ ЕООД, видно от което С. С. е бил на лечение в ЦПЗ- С. преди това, а именно от 09.08.2024 г. до 11.09.2024 г., с диагноза F 23.1.

В този ред на изложение, съдът кредитира показанията на свидетеля Р. С., тъй като дори да се отчете индиция за заинтересованост като брат на жалбоподателя, показанията му кореспондират с описаните писмени доказателства. От гласните

доказателствени средства се установява, че периодът на влошено психично здраве датира повече от половин година преди датата на хоспитализирането на жалбоподателя, което надхвърля релевантния тримесечен срок за упражняване на субективното право по ЗГВРСНР за подаване на заявлението. В случая, доказателствената съвкупност е еднопосочна, че психическото състояние на жалбоподателя е било влошено до степен, препятстващо го да подаде в срок заявлението си.

Действително, съгласно чл. 8, ал. 2 от Наредбата за реда и начина на информиране на работниците и служителите и за отпускане и изплащане на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя, заявлението-декларация може да се подава не само лично, но и чрез упълномощено лице или чрез лицензиран пощенски оператор с обратна разписка. Естеството на заболяването на С. С., без да се поставя на ниво експерт, според състава на съда съставлява пречка и за прилагане на предвидените в закона алтернативни способи за подаване на заявлението доколкото и акта на упълномощаване изисква формулиране на ясна воля, която при наличие на заболяване от такъв характер би била поставена под съмнение.

Съгласно разпоредбата на чл. 142, ал.1 АПК съответствието на административния акт с материалния закон се преценява към момента на издаването му. В процесния казус, доказателствата, свързани с обективните причини за пропускане на срока от страна на жалбоподателя са ангажирани в хода на настоящото съдебно производство, т.е. не са били известни на административния орган, постановил отказа. Същевременно според ал.2 на чл.142 АПК установяването на нови факти от значение за делото след издаване на акта се преценява към момента на приключване на устните състезания.

Предвид изложеното, съдът намира, че жалбата е основателна, поради което следва оспорваният административен акт да се отмени, като с оглед спецификата на спора и на основание чл.173, ал.2 от АПК следва преписката да се върне на органа за издаване на нов акт в съответствие с указанията относно тълкуването и прилагането на закона, дадени в настоящото решение.

При този изход от спора и съобразно нормата на чл. 143 ал.1 АПК, жалбоподателят има правото на сторените по делото разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 300 лв., каквато претенция е заявена своевременно.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 173 ал.2 от Административно-процесуалният кодекс, Административен съд София-град,73 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на С. Г. С., ЕГН- [ЕГН], Разпореждане № 4504-40-70/10.10.2024 г., издадено от Директора на Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ при ТП на НОИ С.- град.

ИЗПРАЩА преписката по заявление- декларация за отпускане на гарантирано вземане, подадено от С. Г. С. на директора на Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ при ТП на НОИ С.- град, за ново произнасяне при

спазване на указанията, дадени с мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ да заплати на С. Г. С., ЕГН- [ЕГН] разноски по делото в размер на 300 лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14- дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: